

การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
กรณีศึกษาวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

Study of behavior and satisfaction of cultural tourists A case study of
Wat Si Uthumphorn, NongKrot Sub district, Muang District, NakhonSawan Province

จารุวรรณ กมลสินธุ์* อรวรรณ เกิดจันทร์*

Charuwan Kamolsin* Orawan Kerdjan*

คณะบริหารและการจัดการ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา*

Faculty of Administration and Management (Management), Chaopraya University*

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์พฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร รวมทั้ง เพื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากรศาสตร์กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร วิธีการศึกษาการวิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์ 400 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลในการหาสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ และค่าเฉลี่ย และการหาสถิติขั้นสูง ได้แก่ T-test และ F-test หรือ ANOVA

ผลการศึกษา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง ช่วงอายุ 20-30 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และสถานภาพสมรส ในส่วนพฤติกรรม พบว่า ส่วนมากรู้จักวัดศรีอุทุมพร จากเพื่อน แฟนญาติ/บุคคลอื่น โดยมีจุดประสงค์หลักคือ มาสักการะสังฆารหลวงพ่ोज้อย และไหว้พระขอพร ส่วนมากจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และมากับครอบครัว รวมทั้ง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากมากกว่า 5 ครั้ง และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีต่อวัดศรีอุทุมพร ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยในแต่ละด้าน พบว่า มีความพึงพอใจต่อด้านสิ่งดึงดูดใจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

คำสำคัญ : พฤติกรรม ความพึงพอใจ นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The objective of this research is to study the demographic, behavior and satisfaction of cultural tourists visiting Wat Si Uthumphorn. As well as to compare demographic characteristics with the satisfaction of cultural tourists visiting Si Uthumphorn Temple. The research methodology uses quantitative research principles. Use the questionnaire distribution method. Survey the sample of cultural tourists visiting Si Uthumphorn Temple NakhonSawan Province, 400 people. By analyzing the Descriptive Statistics such as percentage, Frequency and mean. And Inferential Statistics such as T-test and F-test or ANOVA.

The results of demographic study found that most of them are female, aged between 20-30 years, bachelor degree education, Job Trading / Private business and marital status. As for the behavior, it is found that most of Wat Si Uthumphorn is known from friends, girlfriend, relatives / other people. With the main purpose of Come to pay homage to Luang Pho Choi and pay respect to the monks. Many will travel by private cars. and come with family. Including most Thai tourists

more than 5 times and most of them are domiciled in NakhonSawan. However, the satisfaction of the cultural tourists with Wat Si Uthumphorn. Overview, the 3 aspects (3 A's) were in a very satisfied level. In each aspect, it was found that the most satisfied with the Attractions, followed by the Accessibility and Amenities.

Keywords: Behavior, Satisfaction, Cultural tourists

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งแต่เดิมมิได้เกี่ยวข้องกับระบบธุรกิจโดยตรงเพราะจุดประสงค์สำคัญของนักท่องเที่ยวเพียงต้องการพักผ่อนหลังจากประกอบภาระงาน เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้น การดำรงชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้ามากขึ้น การพัฒนา และขยายแหล่งท่องเที่ยวจึงไม่ได้เป็นเพียงการสนองความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่จะเป็นการประกอบภาระที่เป็นไปในรูปแบบธุรกิจโดยตรง ทั้งในระบบท้องถิ่น ระดับประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศ (วรรณ วลัยวานิช, 2546)

อีกทั้ง ในปัจจุบันการแข่งขันการท่องเที่ยวในตลาดโลกได้ให้ความสำคัญในการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในตัวผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตนจำหน่ายเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่กำลังมาแรง โดยการท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ได้นำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันและยุโรป ที่ต่างสนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม มรดกทางประวัติศาสตร์ เยี่ยมชมงานสถาปัตยกรรม และสัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในประเทศนั้น โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียและแอฟริกา รวมถึงชื่อของที่ระลึกที่เป็นงานหัตถกรรมผลงานฝีมือที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในประเทศนั้น การท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าว เราเรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีมากมายโดยกระจายตัวอยู่ในทุกๆ จังหวัด เพื่อดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว, 2556)

จังหวัดนครสวรรค์ในปัจจุบันเป็นจังหวัดที่มีความน่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย เพราะว่าจังหวัดนครสวรรค์ ถือว่าเป็นเมืองหน้าด่านเข้าสู่ภาคเหนือ คาดว่าในอนาคตจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งองค์ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย ที่พักที่ได้มาตรฐาน บริการนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ร้านอาหาร รถเช่า และที่สำคัญ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่เรียกได้ว่าครบทุกประเภท อันได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สถานบันเทิงต่างๆ และมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอีกมากมาย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดนครสวรรค์ก็มีการเข้าร่วมแคมเปญต่างๆ เช่น ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋อย่างยั่งยืน หรือ Amazing Thailand Tourism 2018 และส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง โดยจังหวัดนครสวรรค์ได้มีการเปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว เช่น เทศกาลตรุษจีน เย็นดูดาว เข้าดูนก ที่บึงบอระเพ็ด และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเรียนรู้วิถีชุมชน เช่น ชมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านปากคลอง อ. ชุมแสง และท่องเที่ยวสุขใจสายใจสยามไทย-จีน นครสวรรค์ พิจิตร ในปัจจุบันการท่องเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์มีการเร่งพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวในปี 2562 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครสวรรค์, 2561)

ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองตามนโยบายของรัฐบาล และจังหวัดนครสวรรค์ก็เป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ จึงร่วมแคมเปญต่างๆ ของรัฐ และมีการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านต่างๆ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดนครสวรรค์เพิ่มมากขึ้น

ผู้จัดทำวิจัยจึงมีความสนใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ โดยเลือกทำการวิจัย เรื่องการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์ เพราะวัดศรีอุทุมพร เป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในโครงการ สุขใจสายใยวัฒนธรรมไทย-จีน นครสวรรค์ พิจิตร อีกด้วย จึงทำให้คณะผู้จัดทำวิจัยมีความสนใจศึกษาเพื่อที่จะสามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาวัดศรีอุทุมพรให้นักท่องเที่ยวเกิดสนใจ และเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

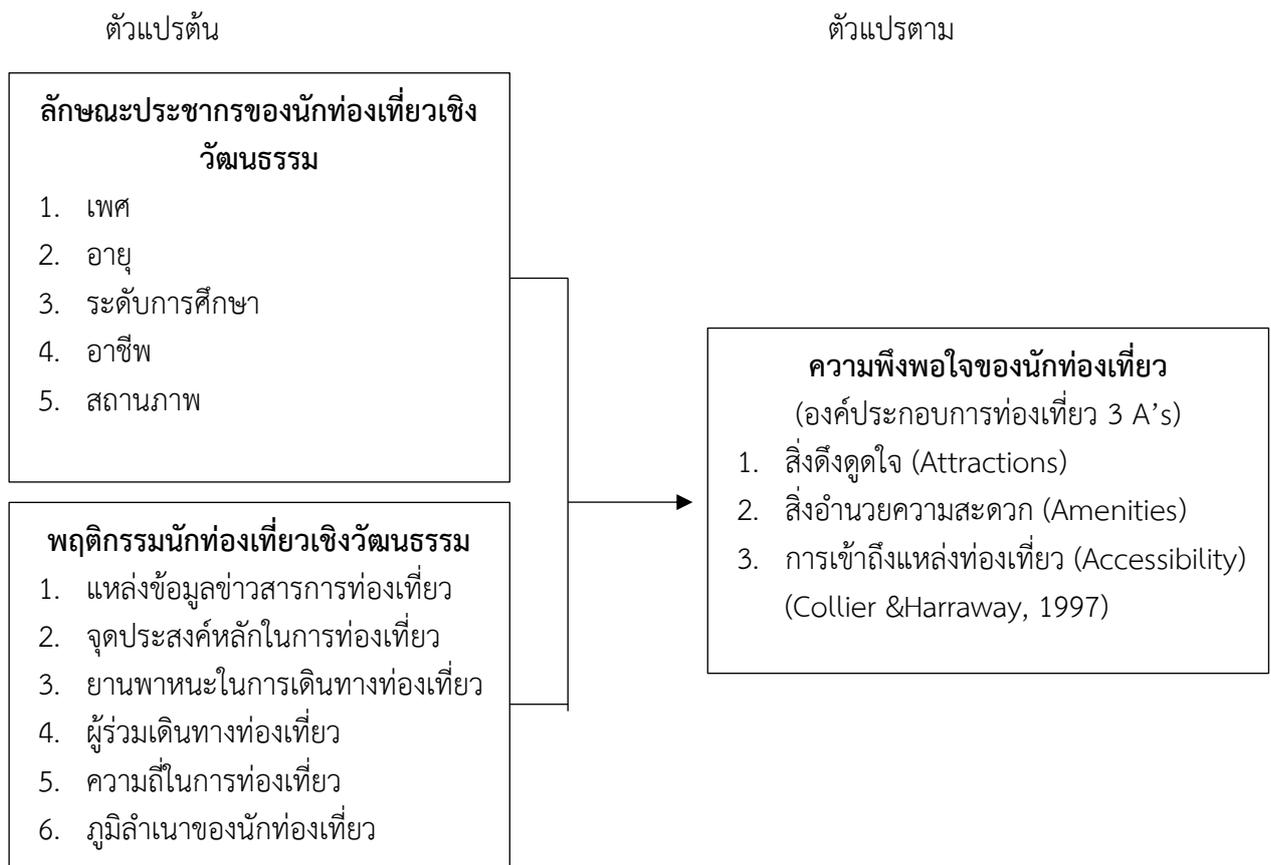
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ) อาจจะมีผลต่อระดับความพึงพอใจ (ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว) ที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยว วัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 400 คน โดยใช้แนวคิดของการเปรียบเทียบประชากรของ ทาโร ยามาเน่ ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,803,791 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) จากการใช้สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มประชากรตัวอย่าง ผลลัพธ์ที่ได้จะได้ค่าความเชื่อมั่น 95 % และมีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 % คือจะได้กลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งหมด 399 คน และมีความคลาดเคลื่อน ทั้งหมด 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ ซึ่งชนิดของแบบสอบถาม คือ ปลายปิด (Close-ended response question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีทั้งหมด 6 ข้อ อันได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จุดประสงค์หลักในการท่องเที่ยว ยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว ความถี่ในการท่องเที่ยว และภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended response question)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีทั้งหมด 12 ข้อ โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบการท่องเที่ยว 3 A's ของ Collier A. & Harraway S., 1997 ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบในการตั้งคำถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended response question) โดยมีลักษณะคำถามแบบมาตราวัดทัศนคติของ Likert, Rensis A., 1961 หรือ (Likert scale) ซึ่งจะใช้คำถามแสดงระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับส่วนข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่นๆ ซึ่งชนิดของแบบสอบถามคือ ปลายเปิด (Open-ended question) โดยมีลักษณะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นตามความต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดทำวิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งข้อมูลไว้คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ใช้ไม่ได้เก็บรวบรวมเอง แต่มีผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ ทำการเก็บรวบรวมไว้แล้ว และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้จัดทำวิจัยได้สร้างขึ้น โดยเป็นผู้เก็บรวบรวมกับสมาชิกวิจัย จนครบ 400 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลครบแล้ว จะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และเมื่อข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว จึงได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ และประมวลผล ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยให้ทราบถึงคุณลักษณะของกลุ่มต่างๆ ที่ต้องการศึกษาในตัวแปรต่างๆ โดยการหาสถิติเบื้องต้น เช่น การหาจำนวนร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยเมื่อทราบค่าสถิติแล้วผู้วิจัยจะนำไปสรุปผลในรูปแบบของตารางแสดงข้อมูลประกอบคำบรรยาย ซึ่งในงานวิจัยนี้จะทำการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ 3 สอบถามระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์

2) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อนำไปสรุปเกี่ยวกับประชากรที่ศึกษา ซึ่งใช้สถิติขั้นสูงในการประมวลผล โดยในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงอนุมาน ในการทดสอบสมมติฐาน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

- การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่า t-test ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร

- การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test หรือ ANOVA) ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปร และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีมากกว่า 2 ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์” สามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้ได้ดังนี้

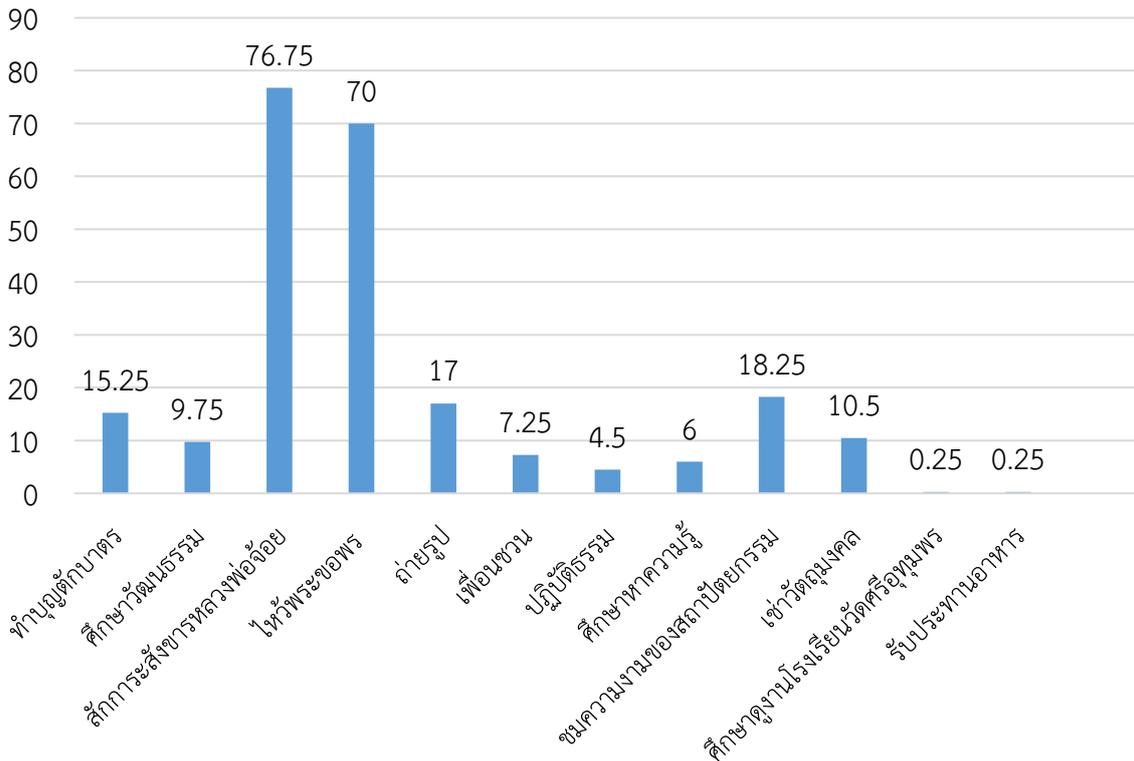
1. การศึกษาลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.00 และเพศชาย ร้อยละ 49.00 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย หรือ มีธุรกิจส่วนตัว และมีสถานภาพสมรส

2. การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนมากรู้จักวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จากเพื่อน แฟนญาติ หรือ บุคคลอื่นโดยมีจุดประสงค์หลักคือ มาสักการะสังฆารหลวงพ่ोज้อยร้อยละ 76.75 และไหว้พระขอพร ร้อยละ 70.00 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน ส่วนมากจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และมากับครอบครัว ส่วนมากมากกว่า 5 ครั้ง และมีภูมิลำเนาอยู่ จังหวัดนครสวรรค์เป็นส่วนใหญ่

เนื่องจากจุดประสงค์หลักในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้หลายข้อ จึงได้สรุปผลค่าร้อยละในรูปแบบของแผนภูมิแท่ง ดังนี้

■ แผนภูมิแสดงร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจุดประสงค์ในการท่องเที่ยว

จากภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจุดประสงค์หลักในการท่องเที่ยว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสักการะสังขารหลวงพ่ोज้อย ร้อยละ 76.75 รองลงมา คือ เพื่อไหว้พระขอพร เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต จากหลวงปู่ทวด หลวงพ่อหยกเขียวรวยทันใจ หลวงพ่อโต หลวงพ่อเดิม พระพุทธชินสีร์ มีดอคมเทพศาสตราวุธ และเจ้าแม่มีจฉา ตะเคียนทอง ร้อยละ 70.00 รองลงมา เพื่อชมความงามของสถาปัตยกรรม ร้อยละ 18.25 รองลงมาเพื่อถ่ายรูป ร้อยละ 17.00 รองลงมา เพื่อทำบุญตักบาตร ร้อยละ 15.25 รองลงมา รองลงมา เพื่อเข้าวัดถุมนงคล ร้อยละ 10.5 รองลงมา เพื่อศึกษาวัฒนธรรม ร้อยละ 9.75 รองลงมา เพื่อนชวน ร้อยละ 7.25 รองลงมา เพื่อศึกษาหาความรู้ ร้อยละ 6.00 รองลงมา เพื่อปฏิบัติธรรม ร้อยละ 4.50 และน้อยสุด คือ มาเพื่อศึกษาดูงานโรงเรียนวัดศรีอุทุมพร และรับประทานอาหาร ร้อยละ 0.25

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และถ้าพิจารณาตามลำดับความพึงพอใจในแต่ละด้าน จะสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจในแต่ละด้านของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่เดินทางมาท่องเที่ยว วัดศรีอุทุมพร จังหวัดนครสวรรค์

ความพึงพอใจต่อวัดศรีอุทุมพร (องค์ประกอบการท่องเที่ยว 3 A's)	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ(Attractions)	4.29	.749	มาก
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	3.49	1.024	ปานกลาง
3. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	4.12	.906	มาก
ภาพรวม	3.96	.964	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่มีต่อวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อด้านสิ่งดึงดูดใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.12$) และนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.49$)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่มีต่อวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของความพึงพอใจในด้านนี้ โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า สถาปัตยกรรมมีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และทรงคุณค่า มีความพึงพอใจ อันดับหนึ่งซึ่งมากที่สุด บริเวณวัดสะอาด เป็นระเบียบ และเงียบสงบ อันดับสอง มีโบสถ์ลอยฟ้า เสาร์้อยต้น ประดับตกแต่งด้วยเครื่องชามเบญจรงค์ ช้อนเงิน ช้อนทอง สวยงาม อันดับสาม และมีสถานที่เช่าวัดอุ้มงคเพื่อเข้าไปบูชา มีความพึงพอใจอันดับสุดท้าย ซึ่งน้อยที่สุดในด้านนี้

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของความพึงพอใจในด้านนี้ โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า มีที่จอดรถที่เพียงพอ มีความพึงพอใจอันดับหนึ่ง ซึ่งมากที่สุด มีห้องสำหรับคนพิการ สะอาดและเพียงพออันดับสอง มีสถานที่บริการข้อมูล และแผ่นพับ อันดับสาม และมีทางลาด รถเข็น หรือ wheel chair สำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ รวมถึงห้องปฐมพยาบาล มีความพึงพอใจในอันดับสุดท้าย ซึ่งน้อยที่สุดในด้านนี้

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของความพึงพอใจในด้านนี้ โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า เส้นทางจราจรเดินทางสะดวก และปลอดภัย มีความพึงพอใจอันดับหนึ่ง ซึ่งมากที่สุด วัดเข้าถึงง่าย อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองอันดับสองมีป้ายบอกทาง และสัญลักษณ์เตือนอย่างชัดเจน อันดับสาม และมีเว็บไซต์ของวัดศรีอุทุมพร เพื่อการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็วมีความพึงพอใจในอันดับสุดท้าย ซึ่งน้อยที่สุดในด้านนี้

4. การเปรียบเทียบลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่วัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า จากข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.00 และเพศชาย ร้อยละ 49.00 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย หรือ มีธุรกิจส่วนตัว และมีสถานภาพสมรส

จากการเปรียบเทียบลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จากการศึกษาความพึง

พอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ จำแนกตามลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยววัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ) ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยววัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ) ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ นักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีลักษณะทางประชากร (สถานภาพ) ที่แตกต่างกัน ต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และ 3) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยววัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ) ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมกรณีศึกษาวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษาของลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมส่วนมากเป็นทั้งเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และสถานภาพสมรส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล เนียมแก้ว (2560) วิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติ พระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ซึ่งผลวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 20-29 มีสถานภาพสมรส ศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เฉลิมรักชาติ (2560) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดร่องขุนจังหวัดเชียงราย ในส่วนผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปีมีระดับการศึกษาปริญญาตรี เช่นกัน

2. สรุปผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมที่เดินทางมากท่องเที่ยว วัดศรีอุทุมพร พบว่า ส่วนมากรู้จักวัดศรีอุทุมพรจากเพื่อน แฟนญาติ หรือ บุคคลอื่น เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และมาท่องเที่ยวกับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล บุญทวีทรัพย์ (2555) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลวิจัยพบว่า ทราบข้อมูลจากเพื่อนในส่วนใหญ่ มากับครอบครัว และเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เฉลิมรักชาติ (2560) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลวิจัยพบว่า ทราบข่าวสารจากบุคคลใกล้ชิด/ คนรู้จัก เดินทางมากับครอบครัว ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และงานวิจัยของ ธนกฤต สุทธินันท์โชติ (2558) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจากญาติ เพื่อน และคน

รู้จัก ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง สุดท้ายมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพล เนียมแก้ว (2560) วิจัยเรื่อง พฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติ พระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ซึ่งผลวิจัยพบว่า มีรูปแบบการเดินทางมาที่ครบครัน ลักษณะการมาเที่ยว จะมาทำบุญ พานะที่ใช่ คือ รถยนต์ส่วนตัว

3. สรุปผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในแต่ละด้าน สรุปผลได้ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดกับสถาปัตยกรรมมีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และทรงคุณค่า ความพึงพอใจมากต่อบริเวณ วัดสะอาด เป็นระเบียบ และเงียบสงบ และมีความพึงพอใจมากสำหรับสถานที่เช่าวัดถ่มงคเพื่อไปบูชา ซึ่งมี ความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เฉลิมรักชาติ (2560) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ต่อวัดร่องขุ่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจมากในบริเวณวัดสะอาด เป็นระเบียบ มีความ พึงพอใจมากที่สุดในความมีเอกลักษณ์ ความโดดเด่นของสถาปัตยกรรม และพึงพอใจมากที่สุดต่อ สถาปัตยกรรมมี ความทรงคุณค่า และมีร้านค้าของที่ระลึกภายในวัด และมีความสอดคล้องในภาพรวมของด้านสิ่งดึงดูดใจ และ งานวิจัยของ ญัฐพล เนียมแก้ว (2560) วิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัด เฉลิมพระเกียรติ พระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และดวงกมล บุญทวีทรัพย์ (2555) วิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัด สุพรรณบุรี ซึ่งผลการวิจัยของทั้งสองคนพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านแหล่งท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จากการศึกษาวิจัยพบว่า มีที่จอดรถที่เพียงพอ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เฉลิมรักชาติ (2560) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ต่อวัดร่องขุ่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากในสถานที่จอดรถที่เพียงพอ

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว จากการศึกษาวิจัยพบว่ามีความพึงพอใจมากในการมีป้ายบอกทาง และ สัญญาลักษณ์เตือนอย่างชัดเจน และมีความพึงพอใจด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เฉลิมรักชาติ (2560) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ วัดร่องขุ่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจมากในการที่มีป้ายบอกทางไปยังจุดต่างๆ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพล เนียมแก้ว (2560) วิจัยเรื่องพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติ พระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ซึ่งมีความพึงพอใจใน ภาพรวมด้านคมนาคมอยู่ในระดับดีมาก เช่นกัน

4. การเปรียบเทียบลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

จากการเปรียบเทียบลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จากการศึกษาความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ทั้งนี้ จากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ประกอบกับการสรุปประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ สามารถสรุปได้ว่า ในแต่ละด้านที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ ลักษณะประชากรศาสตร์ มีทั้งความแตกต่างตามที่ตั้งในสมมติฐาน และไม่แตกต่าง จากผลจากการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยว วัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชลิตา

เฉลิมรักชาติ (2560) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย ได้กล่าวถึงประเด็น การศึกษาลักษณะประชากรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย ในด้านสถานที่ ด้านราคา ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัย ดวงกมล บุญทวีทรัพย์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี ได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ของลักษณะทางประชากรศาสตร์กับระดับความคาดหวัง และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยววันนั้นๆ มีส่วนทำให้มีระดับความพึงพอใจมาก หรือน้อย ซึ่งจากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน เนื่องจากในปัจจุบันสถานที่ท่องเที่ยวได้มีการพัฒนา/ ปรับปรุงด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตามความคาดหวังหรือความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความประทับใจและกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

การสรุปผลในภาพรวมทั้งหมดจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มาท่องเที่ยววัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ มีทั้งเพศหญิง และเพศชายในปริมาณใกล้เคียงกัน มักจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนมากมากับครอบครัว และมีสถานภาพสมรส อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ จึงมากกว่า 5 ครั้ง นักท่องเที่ยวส่วนมากมีอาชีพค้าขาย หรือ มีธุรกิจส่วนตัว จุดประสงค์หลักในการเดินทางมาท่องเที่ยว เพื่อมาสักการะสังขาร หลวงพ่อจ้อย และไหว้พระขอพร ส่วนมากจะรู้จัก วัดศรีอุทุมพรจากเพื่อน แฟน ญาติ หรือบุคคลอื่น น่าจะเป็นการบอกเล่าปากต่อปากถึงความสวยงาม และความศักดิ์สิทธิ์

ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีต่อวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คืออยู่ในระดับพึงพอใจมาก เพราะมีความเห็นว่า สถาปัตยกรรมมีความสวยงาม และทรงคุณค่า บริเวณวัดสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่คาดว่าจะเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีห้องน้ำที่สะดวกต่อผู้สูงอายุ และคนพิการ มีบริการข้อมูล และแนะนำ มีที่จอดรถเพียงพอ ส่วนการเข้าถึง วัดเข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน เส้นทางจราจรดี อยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง และวัดยังมีเว็บไซต์เพื่อให้ข้อมูลและข่าวสารอีกด้วย ภาพรวมจึงอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลวิจัยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ ประสบปัญหาเรื่องความสะอาดภายในบริเวณวัด และสถานที่เช่าวัดอุ้มงคลที่อยู่ลึก และไม่สามารถแยกออกได้ว่า สถานที่นั้นเป็นสถานที่เช่าวัดอุ้มงคล หรือเป็นกุฏิ ผู้จัดทำวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงว่า ควรมีป้ายบอกให้ชัดเจน หรือแยกสถานที่เช่าวัดอุ้มงคลออกมาจากกุฏิ และควรตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มองเห็นได้ง่าย เพื่อให้นักท่องเที่ยวจะได้เกิดความสนใจ เพราะจากผลการศึกษาลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า มีเพศชาย พอกันกับเพศหญิง และเพศชายจะมีความสนใจเรื่องวัดอุ้มงคล ส่วนในเรื่องความสะอาดของบริเวณวัด ควรมีคนทำความสะอาด ปิดกวาดขึ้นเป็นประจำ เพื่อให้วัดสะอาด ร่มรื่น และน่าชื่นชมจากนักท่องเที่ยว

2. จากผลวิจัยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประสบปัญหาเรื่อง ห้องน้ำไม่เพียงพอ ที่จอดรถไม่มีความเป็นระเบียบ และการบริการให้ข้อมูล ณ สถานที่ที่มีความบกพร่องจากการศึกษาพื้นที่ทราบว่าวัดมีพื้นที่น้อย จึงไม่อาจสามารถขยายห้องน้ำได้เพราะพื้นที่มีขีดจำกัด แต่ผู้จัดทำวิจัยมีความเห็นว่าภายในวัดมีห้องน้ำหลายจุด แต่จุดละ 2-3 ห้อง นักท่องเที่ยวอาจมองว่าไม่พอเพียง จากการศึกษา

ลักษณะทางประชากร นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่วนมากเป็นเพศหญิง เพศหญิงจะให้ความสำคัญเรื่องห้องน้ำอย่างมาก ผู้จัดทำวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดโซนพื้นที่ห้องน้ำโดยเฉพาะ และแยกเป็นหญิงชาย โดยไม่ต้องกระจายเป็นหลายจุด แต่สร้างหลายๆห้องในพื้นที่เดียว และถ้าจะดีมีการตกแต่งให้สวยงามก็สามารถเป็นจุดเด่นได้

ส่วนเรื่องสถานที่จอดรถ ตามผลจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่วนมากจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว สถานที่จอดรถจึงมีความสำคัญ ควรจัดสรรพื้นที่จอดรถให้เป็นระเบียบ มีพื้นที่สำหรับที่จอดรถโดยเฉพาะ และมีความปลอดภัย เนื่องจาก ณ ตอนที่ยังพื้นที่ยังไม่มีการจัดสรรพื้นที่จอด ทำให้นักท่องเที่ยวจอดข้างโบสถ์บ้าง หน้าโบสถ์บ้าง ทำให้บดบังความสวยงามของสิ่งก่อสร้างภายในวัด สุดท้ายเรื่องการบริการให้ข้อมูล ณ สถานที่ ควรมีป้ายติดไว้ เช่น ติดต่อสอบถาม หรือ หน่วยบริการข้อมูล เพราะบางที่นักท่องเที่ยวไม่กล้าเข้าไปสอบถาม เพราะไม่มีป้ายเขียนบอกไว้ให้ชัดเจน

3. จากผลวิจัยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประสบปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์ จากผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนมากจะรู้จักวัดศรีอุทุมพร จากเพื่อน แฟนญาติ หรือบุคคลอื่น และมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่รู้จักวัดศรีอุทุมพร จากอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ร้อยละ 82.00 คณะผู้จัดทำวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สื่อออนไลน์มีความสำคัญมาก และเป็นฐานในการกระจายข้อมูลที่ใหญ่มากในปัจจุบัน ทางวัดศรีอุทุมพรเองก็มีเว็บไซต์ และ Facebook Fan page ควรจะมี QR Code ติดไว้ยังสถานที่บริการข้อมูล เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว และกระจายข้อมูลได้กว้างขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง และศิลปะภายในวัดควรเพราะสำหรับเวลาลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามในการวิจัย เมื่อมีนักท่องเที่ยวถามต้องตอบได้
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกภายในวัดให้ครอบคลุมว่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง
3. ควรศึกษากิจกรรมต่างๆภายในวัด ว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อจะได้แนะนำนักท่องเที่ยว และให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เมื่อนักท่องเที่ยวถามในระหว่างทำการเก็บข้อมูล

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครสวรรค์. (2561). **ททท.นครสวรรค์ เชิญชวนเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562. จาก <http://www.tourismnakhonsawan.org/th/home>.
- ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว. (2561). **แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562. จาก <http://www.tourism-dan1blogspot.com/>.
- ณัฐพล เนียมแก้ว. (2560). **วิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติพระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง**. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ดวงกมล บุญทวีทรัพย์. (2555). **วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี**. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธนภุต สุทธินันท์โชติ. (2558). **วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ เกาะพะงันจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ชลิตา เฉลิมรักชาติ. (2560). **วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดร่องขุนจังหวัดเชียงราย**. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

วรรณ วลัยวานิช. (2546). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560).สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นรายจังหวัด พ. ศ.2552-2560.
สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562. จาก

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/17.aspx?fbclid>.

Collier, A., &Harraway, S. (1997). **Principles of tourism**. Auckland: Longman.

Likert, Rensis A. (1961). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company
Inc.

Yamane, T. (1967). **Statistics, an introductory analysis (2nded.)**. New York: Harper and Row.